

Spegellandet
SJÄLVPORTRÄTT

Spegellandet

SJÄLVPORTRÄTT

Rebecka Bebben Andersson • Filippa Arrias • Lennart Aschenbrenner
Eva Bengtsson • Bård Breivik • Tomas Byström • Leif Dodo Claesson
Lena Cronqvist • Jim Dine • Carin Ellberg • John E Franzén • Assa Kauppi • Johan Killgren
Eva Klasson • Olle Kåks • Lotte Laserstein • Maria Miesenberger • Martina Müntzing
Anna Odell • Ulrik Samuelson • Cindy Sherman • Martin Sjöberg • Sophi Vejrich
Sissel Wibom • Hans Wigert • Dan Wolgers • Fredrik Wretman • Thomas Wågström

(omslag) REBECKA BEBBEN ANDERSSON *Själuporträtt*, olja på duk, 32x28cm, 2006

LEIF DODO CLAESSION *Spegelskåpet, Pinnsoffan, Den vita byrån* - ur serien *En början*, s/v pigment fotografi, 60x50cm, 2016

MARTINA MÜNTZING *Dubbelporträtt*, olja på pannå, 25x25cm, 2005. *Kvinna framför spegel (parafra på Eckersberg)*, olja på pannå, 32x27cm, 1998

**KONST
HALLEN
HISHULT**

27 APRIL - 16 JUNI 2024

www.hishult.com

MARTIN SJÖBERG
Self Portrait by Proxy, aluminium, 70x70x60cm, 2010

SISSEL WIBOM *Tora och jag*, olja på duk, 169x120cm, 1992-94. *Självpporträtt*, olja på duk, 52x44cm, 1992

MARTIN SJÖBERG *Male in Motion*, patinerad brons, 30x36x15cm, 2004

ANNA ODELL *Hon förmedlar att det ej skulle vara en lösning att dö kroppsligen och Ger dålig förmell och emotionell kontakt* – ur projektet *Rekonstruktion - Psyket*
färgfotografi, 70x52,5cm, 2024

ASSA KAUPPI *Symbios*, brons, 30x18x15cm, 2018
FILIPPA ARRIAS *Själsporträtt #9*, 2004, olja på stålplåt, 66,5x32,5cm.
Dubbelt själsporträtt, 117x177cm, 1995
MARTIN SJÖBERG *Man with Butterfly*,
silvergelatinfotografi på aluminium, 121x99cm, 2010

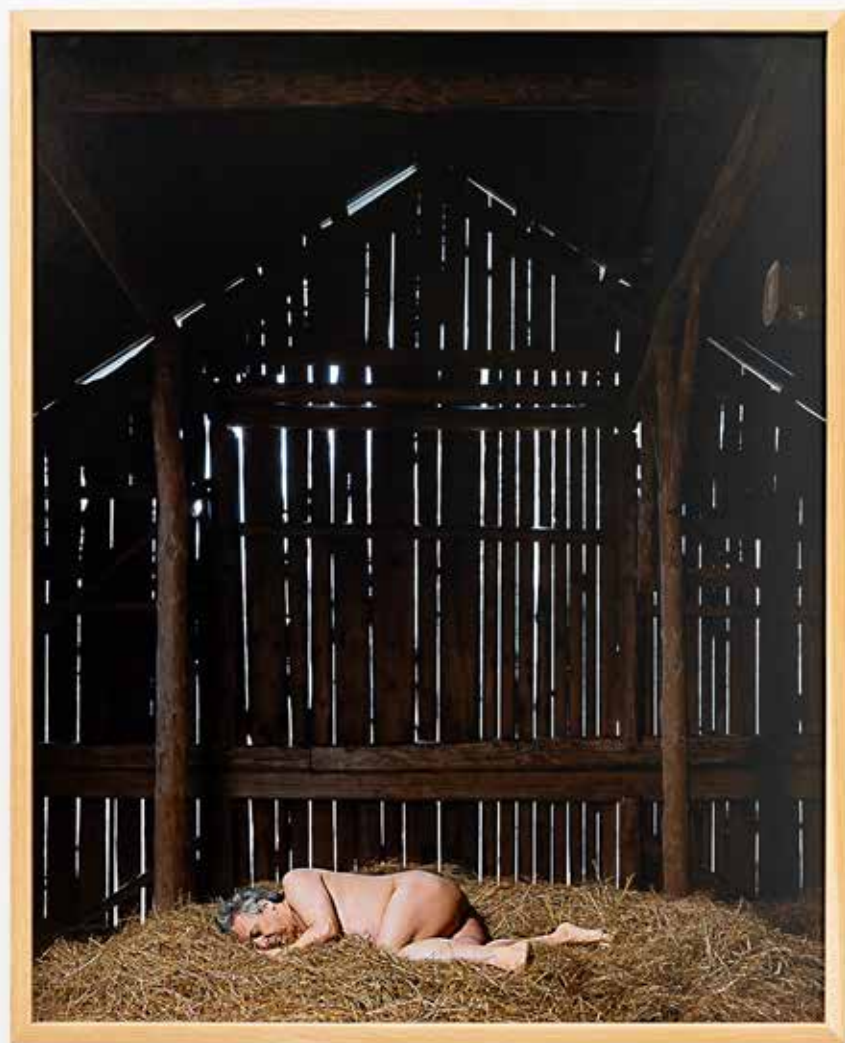
Leif Dodo Claesson

En början – Med nyfiken förundran iakttar jag fotografiet på mig själv. I fosterställning bland fallna äpplen, handen kramar trådutlösaren som löper som en navelsträng ut ur bilden. En nykläckt fågelunge som fallit från sitt bo. Mitt undermedvetna berättar tydligt för mig att jag blir tvungen att ta det från början.

Efter att jag år 2012 sett den stora utställningen med Francesca Woodmans fotografier på MoMA i San Francisco så drabbades jag av saknad, och en stor avundsjuka. Hennes självporträtt visade sårbarhet, undran och lekfullhet. Ett existentiellt sökande som jag kunde identifiera mig med. Det var något som jag länge saknat i mina fotografier och aldrig sett i den manliga bildtraditionen. 2014 började jag iscensätta mig själv på mitt sommarställe, Rosenlund, som jag också tillbringade stora delar av min barndom på. Tog även självporträtt tillsammans med de möbler som min mor köpt begagnade och vitmålade. Försökte skapa bilder av en alternativ manlig självbild. Fotografier i vilka jag i en allvarsam lek kunde söka vidare efter en egen identitet. Under arbetet med projektet *Den manliga självbilden* drog mitt undermedvetna mig tillbaka till min uppväxt. Något viskade till mig att orsaken till att jag kände mig så obekvämt i de flesta manliga sammanhang kanske gick att finna där. 2016 började jag gå i psykoterapi. Genom att samtala om tunga situationer som jag upplevt i min barndom och med hjälp av EMDR-terapi så öppnades minnen upp. Min terapeut beskriver att jag känslomässigt har låst dessa händelser i den ålder som jag då var i. Men genom att återuppleva och berätta om dessa så kan jag bearbeta dessa i den ålder som jag nu är i. Skriva var det sista jag någonsin tänkt göra. Men behovet växte fram inifrån och en dag satt jag bara där på pendeltåget och skrev i anteckningsblocket. Sedan kunde jag inte sluta, kändes spännande och nyfiket, utforskat på ett liknande sätt som då jag fotograferar. I korta noveller skrev jag om dessa pånyttfödda minnen från min uppväxt och om min pågående strävan att ta självporträtt som kanske kunde spegla mitt inre. 2019 gav jag ut boken *En början*.

LEIF DODO CLAESSON. *Skulle, Rotvälta, Fallfrukt* - ur serien *En början*, pigment fotografi, 83x103cm, 2016-17

LEIF DODO CLAESSION. *Skulle* - ur serien *En början*, pigment fotografi, 83x103cm, 2016-17

MARTINA MÜNTZING *Dubbelporträtt*, olja på pannå, 25x25cm, 2005. *Kvinna framför spegel (parafrias på Eckersberg)*, olja på pannå, 32x27cm, 1998

Lena Cronqvist

I samband med att man närmar sig Lena Cronqvists konstnärskap bör man göra klart för sig skillnaden mellan att titta på konst och att observera konst. Vid observerande av konst tas fler själsförmögenheter och sinnesorgan i anspråk än endast ögonen. Liksom konstnären omsorgsfullt observerar sitt motiv kan betraktaren observera konstnären, och hennes alster.

En målningens värde ligger inte i det manifesta, i vad den "föreställer". Det vore en missuppfattning till följd av betraktarens medvetna eller omedvetna motstånd mot målningens latenta innehåll, obekant för kanske såväl betraktaren som konstnären själv, tills motståndet brutits.

Det latenta innehållet i ett konstverk utgör dess värde. Den bildade betraktaren finner och uthärdar det latenta innehållet, medan den bekväme betraktaren på sitt håll inte tränger igenom konstverkets yta. Ändå är det så enkelt att närma sig djupet; det är som att ställa sig framför spegeln och avstå från att sätta fokus på spegelglasets tvådimensionella yta för att istället helt naturligt fokusera figuren i spegelns djup och landskapet däri, vem det nu vara månne som man där observerar i spegelns rymd; konstnären eller en själv. Härvidlag är det betydelselöst om målningens yta presenterar en människofigur eller en blomma, en monokrom yta, något abstrakt eller konkret, randigt eller rutigt.

Den som blott tittar på konsten går miste om den rymden vilken den som observerar konsten vinner.

Vissa konstnärer, som Lena Cronqvist, har förmågan att ställa den där rymden till förfogande för betraktaren, andra har den inte. Detta är inte en värdering; det är bara ett konstaterande.

Dan Wolgers januari 2024

LENA CRONQVIST *Själoporträtt II*, olja på duk, 65x55cm, 1970-tal

LENA CRONQVIST *Att vara en svan* och *Flicka och svan I*, tormål, 34x27cm, 2016. *Själporträtt II*, olja på duk, 65x55cm, 1970-tal
HANS WIGERT *Sommarbyggen Stausnäs*, olja på duk, 46x93cm, 1990
JOHAN E FRANZÉN *Fyllesberg*, etsning akvatint, 47x41cm, 1976-77
MARTIN SJÖBERG *Self Porträtt by Proxy*, aluminium, 70x70x60cm, 2010
BÅRD BREIVIK *Wår Paint #5*, pigment fotografi, 102x79cm, 2016

Eva Klasson

Eva Klasson fick sitt genombrott i Paris i mitten av 1970-talet med intima svartvita närbilder på sin egen kropp som publicerades i konstnärsboken *Le Troisième Angle* (Den tredje vinkeln) och i en utställning på Galerie Régine Lusson 1976. Fokus låg på det som hände framför kameran snarare än bakom och bilderna handlade därmed inte längre om det fotografen ser. Hon prövade sig fram metodiskt med olika perspektiv. Ibland är bilderna tagna på så nära håll att det blir svårt att se vad de föreställer; det kan vara ett öga, ett bröst, ett knä, fingrar. Bilderna är både vackra och ibland något motbjudande.

Le Troisième Angle innebar något helt nytt inom fotografin och utställningen fick stor uppmärksamhet. Den visades på flera platser internationellt och följdes upp med två ytterligare utställningar. I Sverige visades Klassons verk 1979. Klassons utställning blev både uppskattad och kritiserad och gav upphov till den så kallade fotodebatten i Sverige. Det fanns de som välkomnade Klassons sätt att utmana synen på vad fotografi kunde vara och de som försvarade den rådande trenden av dokumentärt fotografi.

(Text hämtad från Artipelags samling)

EVA KLASSON Självporträtt ur serien *Le Troisième Angle*, silvregelatinfotografi, 73x54cm, 1975.

BÅRD BREIVIK *War Paint #5*, pigment fotografi, 102x79cm, 2016

MARTIN SJÖBERG *Self Portrait by Proxy*, aluminium, 70x70x60cm, 2010

MARIA MIESENBERGER *Self Portrait (Uncut IV)*, färgfotografi, 132x95cm, 2001

LEIF DODO CLAESSON *Spegellandet* - ur serien *En början*, pigment fotografi, 83x103cm, 2016-17

JOHAN KILLGREN och MARIA MIESENBERGER *Spegelrummet* - upplevelserum för alla åldrar, skapat för Konsthall Märrsta 2014

SOPHI VEJRICH *Maskinerna på*, s/v fotografi, 50x40cm, 2002.
THOMAS WÄGSTRÖM *Sea Me I-II*, 50x30cm, *Sea Me III-V*, 30x40cm, archival art print, 2022
LENNART ASCHENBRENNER *Nice, 3 Själporträtt*, akvarell, 73x34cm, 2020

HANS WIGERT *Sommarbryggan Stavnäs*, olja på duk, 46x93cm, 1990
CARIN ELLBERG *9 självporträtt, nr 567-575, 13/1-26/1*, akryl på pannå, 32x25cm, 1999 (Courtesy of André Schipjenko, Stockholm, Paris)
DAN WOLGERS *Otoros – ormen som äter sin egen svans*, tårtdisplay och trickfotografi, 48x45x33cm, 2023

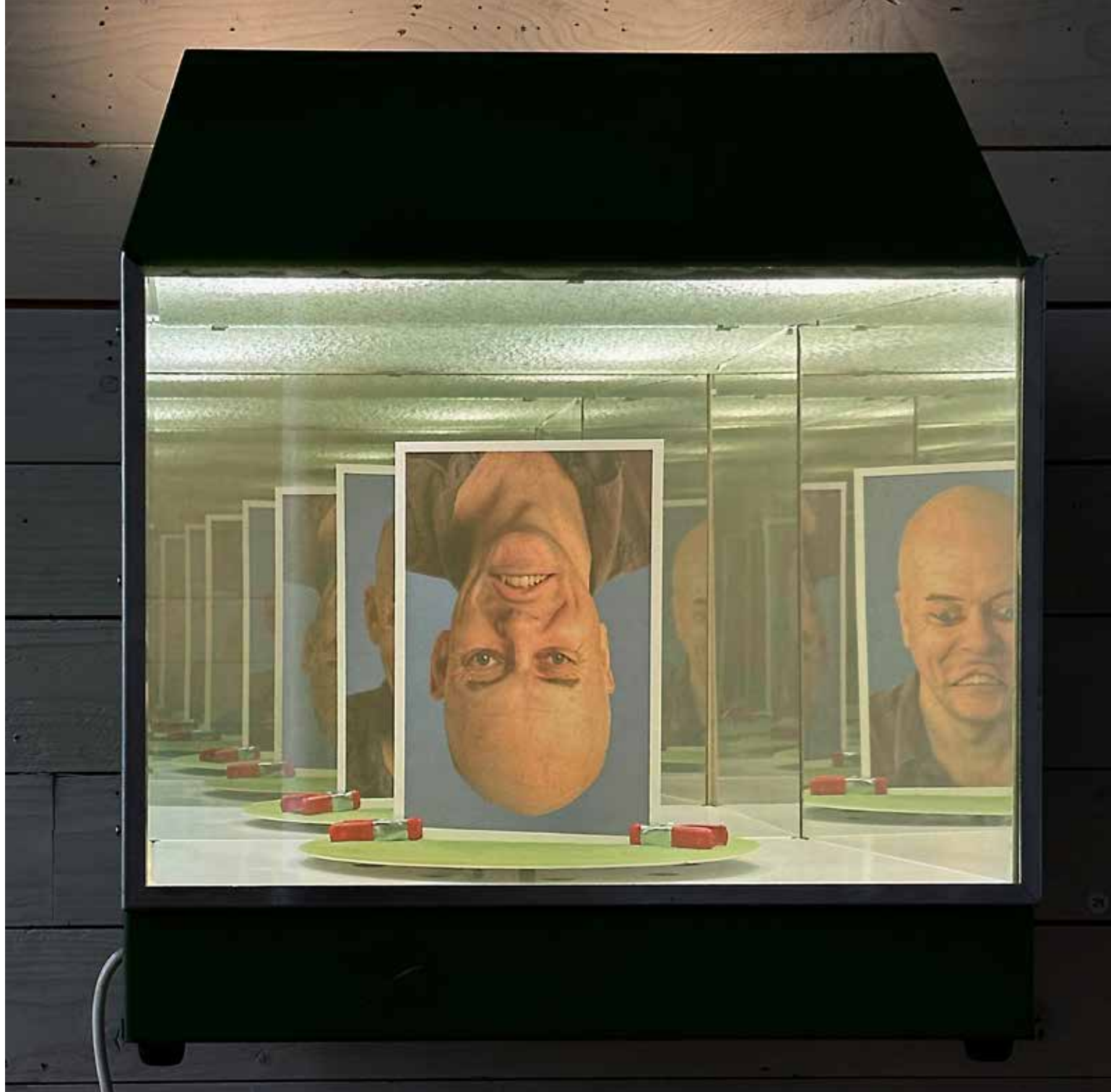
Carin Ellberg

Självporträtten – När jag hade gått på Konsthögskolan i Stockholm i ett år, 1985, började jag måla ett självporträtt om dagen. Från början för att döva prestationsångest men det utvecklades till ett långvarigt projekt med bestämda regler att följa. Från början ett om dagen; det fick ta högst en timme, i liknande format. Så småningom ett bestämt format; 25x32cm, målat i akryl. Jag skulle måla i ett svep, inte gå tillbaka och titta, sittande vid skrivbordet. Kläder och detaljer var viktiga, jag var otroligt utseendefixerad de åren, prövade olika roller, olika kombinationer. Från idén att måla ett om dagen, blev det när jag var i ateljén, sen till längre sammanhängande perioder. Idén var också att det skulle vara ett livsprojekt. Det blev till slut år emellan. Den senaste perioden jag målade var 2019.

Dan Wolgers

Angående självporträtt – Då man ser sig i spegeln ser man inte sig själv så som man ser ut. Inte heller ser man sig så som andra ser en. Man ser bara sin spegelbild vilket är en alldeles egen sak - man är spegelvänd. Man är vorden en fantom där höger är vänster och tvärtom. Men upp är fortfarande upp och ner är ännu ner. För tjugo år sedan var jag långt ute på thailändska landsbygden och gjöt bronsskulpturer, det var delar av mitt huvud i olika positioner och kombinationer. I den närbelägna lilla staden, där jag var den enda västerlänningen, råkade jag få syn på en photo shop, ett hål i väggen där man skyltade med att man gjorde passfoton. Jag såg att det stod en dator på disken och fick en ingivelse och klev in. Med gester bad jag om att bli fotograferad för pass. Med ännu mer gester och miner bad jag expediten, så gott jag kunde, att hon skulle vända upp och ned på ögon och mun på porträttet på datorskärmen där fotot dök upp. Det var inte lätt på teckenspråk och stämningen blev alltmer spänd och expediten kastade oroliga blickar utåt gatan som för att söka hjälp för att freda sig från denna påstridiga farang som hade så stolliga synpunkter på hur hon skulle redigera passfotot. Själv hade jag också gärna velat ha hjälp eftersom mina försök att göra mig förstådd blev löjligare och löjligare. Men det hade snabbt blivit för sent att backa, nu gällde det att rädda ansiktet, mitt eget och fotots. Plötsligt föll bitarna på plats och vi båda tjöt av överraskning. Upp och ner i porträttet bytte plats eller rättare sagt upphörde, eller åtminstone pausades. Men höger och vänster förblev höger och vänster, fortfarande rättvända, det var ju ett foto och inte en spegelbild. Tänk på det när du betraktar ett självporträtt målat från spegeln. Det är inte konstnären man ser, det är en fantom, som existerar endast i målningens djup.

DAN WOLGERS *Ouvros – ormen som äter sin egen svans*, tärtdisplay och trickfotografi, 48x45x33cm, 2023

TOMAS BYSTRÖM *Själuporträtt*, teckning, 38x30cm, 1984, olja på duk 38x29cm, 1985
CINDY SHERMAN *Fortune Teller*, färgfotografi, 29x24,5cm, 1993
LOTTE LASERSTEIN *Själuporträtt*, etsning, 28x23cm, 1950-tal
ULRIK SAMUELSON *Själuporträtt*, litografi, 47x34cm, 2000

MARIA MIESENBERGER *Self Portrait (Uncut IV)*, färgfotografi, 132x95cm, 2001
EVA BENGTTSSON *Själuporträtt*, akvarell, 66x52cm, 1986
EVA BENGTTSSON *Skäl i stengods*, 033CM H21cm, 1980-tal
EVA BENGTTSSON *Själuporträtt*, (2 st) akvarell, 72x52cm, 1986

EVA BENGTSOON *Självporträtt*, akvarell, 66x52cm, 1986

OLLE KÅKS *Självporträtt*, teckning, 42x32cm, 1975

FREDRIK WRETMAN *Geotrans*, orange polyuretan skumgummi, 30x20x25cm, 2006

JIM DINE *Diee Maker*, handkolorerad etsning och akvatint, 110x83cm, 1976

ANNA ODELL *Hon förmedlar att det ej skulle vara en lösning att dö kroppsligen och Ger dålig formell och emotionell kontakt*
– ur projektet *Rekonstruktion - Psyket*, färgfotografi, 70x52,5cm, 2024

Spegellandet – SJÄLVPORTRÄTT

27 APRIL - 16 JUNI 2024

Katalog #177 i en löpande serie utgiven till varje utställning sedan 1994 • Upplaga – 1.500 ex
Curator – Maria Miesenberger & KÅ Gustafsson • Katalog – KÅ Gustafsson och Maria Miesenberger
Texter – Rebecka Bebben Andersson, Leif Dodo Claesson, Dan Wolgers, Artipelag, Carin Ellberg

Foto – Roger Westerberg

Tack till – Andréhn-Schiptjenko, Kjell Åke Gustafsson, GSA Gallery, Cecilia Hillstrom Gallery, Henning Hummerdahl,
Johan Killgren, Angelika Knäpper, Martin Krüger, Maria Miesenberger samt alla konstnärer för er generösa medverkan.

+46-(0)706-230321 • www.hishult.com • konsthallen@hishult.com

ISBN 978-91-88875-32-7

Öppet: Maj-aug: Tis-sön 12-17.00
Sept-april: Ons-fre 12-16, lör-sön 12-17

Rebecka Bebben Andersson

Självporträttet – Ett gammalt men mycket bra självporträtt från 2006, som mina föräldrar lagt beslag på. Gjordes i protest under krokimåleriveckan på Dömenkonstskola i Göteborg där jag gick Måleri 2. Krokimodellen satt inte still och jag pallade varken det eller lärarens sjuka kritik på mitt måleri (att man inte kan ha orange och lila bredvid varandra). Jag vägrade därmed självklart underordna mig uppgiften. Och koncentrerade mig på mig själv istället.